

אמר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי: אתון דמקרביתו, המקורבים, לרב ושמואל, הסוברים שאסור להשהות על כירה שאינה גרופה תבשיל המצטמק ויפה לו, עבירו כרב ושמואל. ואילו אנן, נעביר כרבי יוחנן, ומותר לנו לשהות מצטמק ויפה לו על כירה שאינה גרופה.

אמר ליה אביי לרב יוסף: מהו לשהות על כירה שאינה גרופה? (50)

אמר ליה רב יוסף לאביי: הא רב יהודה משהו ליה, היו משהים עבורו, ואכיל, משמע

מצטמק ויפה לו אסור להשהות על כירה שאינה גרופה תבשיל המצטמק ויפה לו, (48) והיאך פסקת כרבי יוחנן שמותר. (49)

אמר ליה רב שמואל בר יהודה לההוא מרבנן: אטו לית אנא ידע, וכי איני יודע, את מה דאמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: מצטמק ויפה לו, אסור?

ואם כן, ודאי מה שאמרתי לא נאמר לשיטת שמואל, אלא כי קאמינא לך, רק לרבי יוחנן קאמינא.

ואפשר שהמשנה כחנניא ומותר מאכל בן דרוסאי ואילך אבל לכשיתבשל כל צרכו ומצטמק ויפה לו אסור. אבל הרמב"ן נקט בפשיטות, שלמאן דאסר מבושל כל צרכו, כל שכן שכמאכל בן דרוסאי אסור. ואם כן, רב דלא כחנניא, ומדוע לא הוכיחה הגמרא מדבריו כמאן דאמר להשהות.

ותירץ הרמב"ן, שמדברי רב אין ראיה כיצד תתפרש המשנה, כי אפשר שהמשנה כחנניא, והוא פסק כרבנן. ובפרט אם נפרש כהרשב"א, שרב כרב יהודה סבירא ליה, ודלא כתוס' [לז א ד"ה אא"ב], אזי גם אם המשנה כחנניא, רב סובר כרבי יהודה.

49. הריטב"א ביאר שאותו ההוא מדרבנן לא ידע שרב שמואל בר יהודה אמר כן בשם רבי יוחנן, שאם לא כן, כיצד הקשה מדברי רב ושמואל על רבי יוחנן.

50. רש"י פירש שהספק הוא בכירה שאינה גרופה. ואפשר לבאר את דבריו בארבעה אופנים. א. האם מותר להשהות בכירה שאינה גרופה תבשיל שאינו מבושל כל צרכו והיינו האם הלכה כחנניא או לא, וכן פירשו התוס' בפירוש

לכתחילה חמין ותבשיל אפילו על כירה שאינה גרופה ור' יהודה אסור. וראה בדברי הרמב"ן להלן שחילק כן בדעת רב יהודה.

48. א. הראשונים הקשו שהרי רב גופיה [לעיל יט ב] התיר להשהות בשר בצל וביצה על גבי תנור כשהם מבושלים כמאכל בן דרוסאי, וביצה מצטמק ויפה לו הוא כדאיתא להלן [לח א], ומוכח שמותר להשהות מצטמק ויפה לו בכירה שאינה גרופה?

ותירץ הר"ן, דלעיל מדובר באופן שאין הפסק בין האש לתבשיל ולא חששו שמא יחתה מפני שהוא מתירא שישרף התבשיל אבל כשיש הפסק קדירה ומצטמק ויפה לו אסור.

והרשב"א תירץ על פי שיטת רב האי גאון דבמאכל בן דרוסאי ומצטמק ויפה לו סבר רבא כחנניא שאין לחוש שמא יחתה, אבל במבושל כל צרכו חששו שמא יחתה לפי שבמעט חיתוי הוא מצטמק ויפה לו.

ב. עוד הקשו הראשונים [לעיל לז א], מדוע הגמרא לא הוכיחה מדברי רב כאן שמשנתנו להשהות תנן, ובשלמא לשיטת רב האי גאון יש לתרץ דרב כאן דיבר על מבושל כל צרכו ומצטמק ויפה לו דיתכן שאפילו חנניא אסור,